

Số: 1209/BC-UBVHXH16

Hà Nội, ngày 10 tháng 10 năm 2026

BÁO CÁO
Thẩm tra dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều
của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá

Kính gửi: Các vị đại biểu Quốc hội

Thực hiện Chương trình lập pháp năm 2026 và phân công của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc chủ trì thẩm tra dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá (*dự án Luật*), Ủy ban Văn hóa và Xã hội (*Ủy ban*) đã tổ chức khảo sát tại một số địa phương¹, làm việc với cơ quan chủ trì soạn thảo, đề nghị Thường trực Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội tham gia thẩm tra dự án Luật. Tại Phiên họp thứ 6 (tháng 9/2026), Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã xem xét, cho ý kiến về dự án Luật trên cơ sở Tờ trình số 653/TTr-CP ngày 04/9/2026 của Chính phủ và Báo cáo thẩm tra sơ bộ số 1030/BC-UBVHXH16 ngày 18/9/2026 của Thường trực Ủy ban Văn hóa và Xã hội. Ngày 04/10/2026, tại phiên họp toàn thể lần thứ tư, Ủy ban đã tổ chức thẩm tra dự án Luật theo Tờ trình số 823/TTr-CP ngày 03/10/2026 của Chính phủ (*Tờ trình số 823*).

Trên cơ sở kết quả Phiên họp thẩm tra, ý kiến tham gia thẩm tra của Thường trực Hội đồng Dân tộc, các Ủy ban của Quốc hội, Ủy ban trân trọng báo cáo Quốc hội ý kiến thẩm tra về dự án Luật như sau:

I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

1. Hồ sơ dự án Luật

Ủy ban nhận thấy, tiếp thu ý kiến thẩm tra sơ bộ, Chính phủ đã bổ sung dự thảo nội dung hợp nhất văn bản theo quy định, dự thảo Nghị định hướng dẫn, Hồ sơ dự án Luật cơ bản đầy đủ theo quy định tại khoản 3 Điều 37 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

2. Sự phù hợp của nội dung dự thảo Luật với chủ trương, đường lối của Đảng

Dự thảo Luật cơ bản phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng, đặc biệt thể chế hóa quan điểm “*Chuyển mạnh từ tư duy tập trung khám bệnh, chữa bệnh sang chủ động phòng bệnh...*” và mục tiêu “*tăng cường kiểm soát các yếu tố nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe như rượu, bia, thuốc lá*” tại Nghị quyết số 72-NQ/TW ngày 09/9/2025 của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân.

¹ Tây Ninh và Thanh Hóa.

3. Phạm vi sửa đổi, bổ sung, tên gọi của dự thảo Luật

Ủy ban cơ bản tán thành với phạm vi sửa đổi, bổ sung dự thảo Luật tại 12/35 điều so với Luật hiện hành, tập trung vào 03 nhóm nội dung lớn, đã rõ, phù hợp với thực tiễn Việt Nam², do đó, việc giữ tên gọi “*Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá*” là phù hợp.

Bên cạnh đó, Ủy ban nhận thấy, Báo cáo tổng kết 13 năm thi hành Luật đã chỉ ra những tồn tại, hạn chế trong thực tiễn thi hành Luật liên quan trực tiếp đến việc giảm tiếp cận, giảm nhu cầu sử dụng thuốc lá nhưng Chính phủ chưa đề xuất sửa đổi, bổ sung³ trong lần sửa đổi này. Ủy ban đề nghị Chính phủ thông tin thêm về lộ trình, phương án xử lý đối với những hạn chế, bất cập đã được tổng kết, đánh giá.

4. Tính hợp hiến, tính hợp pháp, tính thống nhất với hệ thống pháp luật của dự thảo Luật

Ủy ban nhận thấy, dự thảo Luật phù hợp với các quy định của Hiến pháp năm 2013 đã được sửa đổi, bổ sung theo Nghị quyết số 203/2025/QH15. Ủy ban đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo tiếp tục rà soát các nội dung liên quan của dự án Luật với các luật có liên quan và các dự án luật dự kiến trình Quốc hội xem xét, thông qua tại Kỳ họp thứ 2⁴ để bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật.

5. Tính tương thích với điều ước quốc tế có liên quan mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên, bảo đảm yêu cầu về quốc phòng, an ninh; nguồn tài chính; nguồn nhân lực

Ủy ban nhận thấy, dự thảo Luật không có quy định trái với các điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên, trong đó có Công ước khung về kiểm soát thuốc lá; bảo đảm yêu cầu về quốc phòng, an ninh. Ủy ban cơ bản tán thành nội dung về nguồn tài chính, nguồn nhân lực và các điều kiện bảo đảm cho việc thi hành Luật được Chính phủ báo cáo tại Tờ trình số 823.

6. Sự cần thiết, tính hợp lý của thủ tục hành chính, việc phân quyền, phân cấp; việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, bảo đảm bình đẳng giới, chính sách dân tộc

Ủy ban nhận thấy, Báo cáo đánh giá thủ tục hành chính, việc phân quyền, phân cấp, việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, bảo đảm bình đẳng giới, chính sách dân tộc trong dự thảo Luật cơ bản bảo đảm yêu cầu theo quy định.

² Bao gồm: (i) Cấm sản xuất, kinh doanh, tàng trữ, quá cảnh, vận chuyển, quảng cáo, khuyến mại, tài trợ, chứa chấp, sử dụng thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, thuốc lá mới khác; (ii) Cấm cơ sở bán buôn, bán lẻ thuốc lá trưng bày thuốc lá dưới mọi hình thức; (iii) Bãi bỏ một số thủ tục theo yêu cầu cắt giảm thủ tục hành chính.

³ Địa điểm cấm hút thuốc lá; ghi nhãn, in cảnh báo sức khỏe trên bao bì thuốc lá; cai nghiện thuốc lá; thực hiện quy định cấm quảng cáo, khuyến mại, tài trợ của các công ty sản xuất, kinh doanh thuốc lá; chính sách thuế đối với thuốc lá;...

⁴ Các dự án: Luật Văn bản quy phạm pháp luật, Luật Đầu tư, Luật Sở hữu trí tuệ, Luật Quản lý ngoại thương, Luật Xử lý vi phạm hành chính, Bộ luật Hình sự, Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt...

II. NỘI DUNG CỦA DỰ THẢO LUẬT

Ủy ban nhận thấy, Kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và ý kiến thẩm tra sơ bộ của Thường trực Ủy ban đối với dự án Luật đã được Chính phủ tiếp thu, giải trình đầy đủ⁵. Ủy ban cơ bản tán thành với nội dung sửa đổi, bổ sung tại dự thảo Luật và có ý kiến thẩm tra như sau:

1. Giải thích từ ngữ (khoản 1 Điều 1 dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung Điều 2 Luật hiện hành)

Ủy ban cơ bản tán thành việc giải thích các từ ngữ thuốc lá, thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng bằng cách phân biệt sản phẩm theo cơ chế hoạt động đặc thù như tại dự thảo Luật. So với dự thảo Luật trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các định nghĩa đã được chỉnh lý ngắn gọn, rõ ràng. Về một số từ ngữ cụ thể, Ủy ban nhận thấy:

a) Sửa đổi khái niệm nguyên liệu thuốc lá (điểm a khoản 1 Điều 1 dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung khoản 3 Điều 2 Luật hiện hành)

Ủy ban nhận thấy, khái niệm cơ bản đã bao quát nguyên liệu thuốc lá dùng cho thuốc lá truyền thống, thuốc lá nung nóng và thuốc lá điện tử. Tuy nhiên, việc khái niệm chưa bao gồm “*chất không chứa nicotine*” sẽ dẫn đến khoảng trống trong thực hiện quy định cấm khi Luật có hiệu lực thi hành đối với nguyên liệu không chứa nicotine dùng cho thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng tại khoản 3 Điều 2 sửa đổi, bổ sung Điều 9 Luật hiện hành. Mặc dù tại khái niệm nguyên liệu thuốc lá, dự thảo Luật đã quy định “*Chất khác do Chính phủ căn cứ tình hình thực tế để quy định*”, tuy nhiên chỉ khi thực tiễn phát sinh Chính phủ mới ban hành quy định sẽ không bảo đảm yêu cầu chủ động phòng, chống tác hại của thuốc lá.

Do đó, để bảo đảm tính bao quát, kịp thời, chủ động trong tổ chức thực hiện các quy định ngay khi Luật có hiệu lực, đồng thời phân biệt rõ hơn với các chất không chứa nicotine dùng cho mục đích khác, Ủy ban đề nghị Chính phủ nghiên cứu, bổ sung “*chất không chứa nicotine được sử dụng chuyên dùng cho các sản phẩm thuốc lá*” trong khái niệm nguyên liệu thuốc lá.

b) Bổ sung các khái niệm trưng bày thuốc lá, tiếp thị thuốc lá trực tiếp tới người tiêu dùng (điểm c khoản 1 Điều 1 dự thảo Luật bổ sung khoản 10 và khoản 11 vào sau khoản 9 Điều 2 Luật hiện hành)

Ủy ban tán thành với các khái niệm trưng bày thuốc lá, tiếp thị thuốc lá trực tiếp tới người tiêu dùng quy định tại dự thảo Luật, bảo đảm bao quát đầy đủ, rõ ràng.

2. Chính sách của Nhà nước về phòng, chống tác hại của thuốc lá (khoản 2 Điều 1 dự thảo Luật sửa đổi khoản 4 Điều 3 Luật hiện hành)

Ủy ban tán thành việc bổ sung chính sách của Nhà nước bảo đảm quyền của mọi người, đặc biệt là phụ nữ, trẻ em và các đối tượng dễ bị tổn thương

⁵ Báo cáo số 822/BC-CP ngày 03/10/2026 của Chính phủ tiếp thu, giải trình Kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và ý kiến thẩm tra sơ bộ của Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội đối với dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá.

được bảo đảm sống, làm việc trong môi trường không có khói thuốc lá và thông tin đầy đủ về tác hại của thuốc lá với nội dung, hình thức phù hợp đến mọi người dân.

3. Các hành vi bị nghiêm cấm (khoản 3 Điều 1 dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung Điều 9 Luật hiện hành)

Ủy ban cơ bản tán thành các quy định hành vi bị nghiêm cấm tại dự thảo Luật. Cụ thể:

(1) Các quy định tại khoản 1, 2 và 3 dự thảo Luật đã bảo đảm tính bao quát, rõ ràng, thể chế hóa chính sách cấm triệt để thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng tại Nghị quyết số 173/2024/QH15 của Quốc hội⁶.

(2) Tán thành với quy định “*cấm trưng bày thuốc lá*” tại khoản 5 nhằm loại bỏ hình thức quảng cáo gián tiếp thuốc lá, giảm mức độ hiện diện của thuốc lá trong môi trường bán lẻ, hạn chế tiếp cận của trẻ em và thanh thiếu niên đối với thuốc lá, góp phần giảm tỷ lệ người hút thuốc lá, thể hiện cam kết trong thực hiện Công ước khung về kiểm soát thuốc lá. Bên cạnh đó, việc quy định “*trừ trường hợp Chính phủ quy định*” như tại khoản 5 dự thảo Luật nhằm ủy quyền linh hoạt cho Chính phủ loại trừ đối với các trường hợp cần thiết (như cửa hàng miễn thuế tại sân bay quốc tế, khu thương mại tự do) để bảo đảm tính khả thi của quy định. Tuy nhiên, Ủy ban đề nghị Chính phủ bổ sung quy định những trường hợp loại trừ tại dự thảo Nghị định để bảo đảm tính đồng bộ và áp dụng thống nhất khi Luật có hiệu lực thi hành.

4. Địa điểm cấm hút thuốc lá hoàn toàn (khoản 4 Điều 1 dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung điểm b khoản 1 Điều 11 Luật hiện hành)

Ủy ban tán thành nội dung giải trình của Chính phủ về nội dung sửa đổi, bổ sung tại khoản 4 Điều 1 là để tạo sự thống nhất, đồng bộ với khoản 4 Điều 22 và khoản 12 Điều 5 Luật Giáo dục⁷ và thấy rằng, việc dự thảo Luật quy định cấm hút thuốc lá hoàn toàn trong nhà và trong phạm vi khuôn viên đối với tất cả cơ sở giáo dục sẽ mang lại nhiều tác dụng thiết thực đối với sức khỏe công cộng và xã hội, bảo vệ người không hút thuốc không bị ảnh hưởng bởi khói thuốc, bảo đảm vệ sinh môi trường, tạo thói quen tích cực.

5. Ghi nhãn, in cảnh báo sức khỏe trên bao bì thuốc lá (Điều 15 Luật hiện hành)

Ủy ban nhận thấy, quy định về cảnh báo bằng hình ảnh trên bao bì thuốc lá là biện pháp có chi phí thấp nhưng tác động mạnh để truyền thông nguy cơ, hỗ trợ cai thuốc và giảm khởi đầu hút thuốc; việc tăng diện tích cảnh báo giúp chuyển bao thuốc từ công cụ quảng bá thương hiệu thành công cụ cảnh báo rủi ro sức

⁶ Nghị quyết về hoạt động chất vấn tại Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV.

⁷ Khoản 4 Điều 22 Luật Giáo dục đã quy định các hành vi bị nghiêm cấm trong cơ sở giáo dục bao gồm “*hút thuốc lá*”, tức là toàn bộ các cơ sở giáo dục là địa điểm cấm hút thuốc lá hoàn toàn trong nhà và trong phạm vi khuôn viên. Theo định nghĩa tại khoản 12 Điều 5 Luật Giáo dục, “*cơ sở giáo dục là tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục trong hệ thống giáo dục quốc dân gồm nhà trường và cơ sở giáo dục khác*”.

khỏe; xu hướng hiện nay trên thế giới là các quốc gia tăng cả diện tích cảnh báo sức khỏe, đồng thời áp dụng hoặc tiến tới bao bì tiêu chuẩn (bao bì tròn)⁸.

Mặc dù Luật hiện hành đã giao Chính phủ quy định cụ thể mức tăng diện tích in cảnh báo sức khỏe phù hợp với từng thời kỳ, nhưng suốt quá trình thi hành Luật hơn 13 năm qua, diện tích in cảnh báo sức khỏe chưa được điều chỉnh và vẫn giữ ở mức tối thiểu 50%. Do đó, Ủy ban đề nghị Chính phủ: (i) Bổ sung quy định tại dự thảo Luật theo hướng diện tích in cảnh báo sức khỏe phải chiếm ít nhất 85% diện tích mỗi mặt chính trước và mặt chính sau của bao, túi, hộp thuốc lá hoặc quy định lộ trình cụ thể đạt được mức tăng diện tích cảnh báo sức khỏe từ 85% đến 100% để thể hiện cam kết của Chính phủ, quyết tâm của Nhà nước thể chế hóa quan điểm, nhiệm vụ, giải pháp về bảo vệ sức khỏe nhân dân tại Nghị quyết số 72-NQ/TW ngày 09/9/2025 của Bộ Chính trị⁹; (ii) Bổ sung quy định về tiêu chuẩn việc ghi nhãn, in cảnh báo sức khỏe phải bảo đảm gắn liền với bao bì thuốc lá, không bị che lấp bởi tem thuốc lá, tránh trường hợp nhãn cảnh báo chỉ được dán trên bao bì hoặc bị che phần lớn diện tích bởi tem thuốc lá như một số sản phẩm thuốc lá đang lưu hành.

6. Các quy định về quản lý kinh doanh thuốc lá và kiểm soát đầu tư sản xuất thuốc lá (Điều 19 và Điều 21 Luật hiện hành)

Ủy ban tán thành với Chính phủ:

(1) Giữ quy định “*Tổ chức, cá nhân mua bán, chế biến, nhập khẩu nguyên liệu thuốc lá; sản xuất, mua bán, nhập khẩu thuốc lá phải có giấy phép do cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp*” tại khoản 1 Điều 19 Luật hiện hành để tiếp tục quản lý chặt chẽ kinh doanh đối với thuốc lá điếu, xì gà, thuốc Lào, thuốc lá sợi (thuốc lá truyền thống).

(2) Giữ quy định “*việc đầu tư sản xuất, gia công thuốc lá để xuất khẩu vượt quá sản lượng được phép sản xuất của cơ sở phải được Bộ trưởng Bộ Công thương đồng ý bằng văn bản*” tại khoản 6 Điều 21 Luật hiện hành. Ủy ban cho rằng, quy định này không thuần túy là thủ tục hành chính mà còn là công cụ cần thiết để kiểm soát quy mô, sản lượng sản xuất thuốc lá; phù hợp với nguyên tắc quan trọng quy định tại khoản 3 Điều 4 Luật hiện hành, đó là “*hoạt động sản xuất, kinh doanh thuốc lá phải phù hợp với mục tiêu từng bước giảm nguồn cung cấp thuốc lá*”.

7. Quy định về bán thuốc lá (khoản 9 Điều 1 dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung khoản 1 Điều 25 Luật hiện hành)

(1) Ủy ban tán thành với Chính phủ việc giữ nguyên điểm a khoản 1 Điều 25 như Luật hiện hành. Thuốc lá là mặt hàng gây hại cho sức khỏe người sử dụng,

⁸ Tại khu vực ASEAN, 4/11 quốc gia đã áp dụng chính sách bao bì tiêu chuẩn, bao gồm: Thái Lan (từ 10/9/2019), Singapore (từ 01/7/2020), Lào (từ 05/12/2024), Myanmar (từ 20/10/2025).

⁹ Chuyển mạnh từ tư duy tập trung khám bệnh, chữa bệnh sang chủ động phòng bệnh, chú trọng bảo vệ, chăm sóc, nâng cao sức khỏe toàn diện, liên tục theo vòng đời; giảm thiểu tiêu thụ các sản phẩm có hại cho sức khỏe, nhất là thuốc lá, rượu, bia, các chất gây nghiện, gây tác hại cho sức khỏe con người.

việc kiểm soát bán thuốc lá là một công cụ hiệu quả trong mục tiêu “*giảm cầu*” trong phòng, chống tác hại của thuốc lá; do đó, cần tiếp tục duy trì chính sách quản lý chặt chẽ về giấy phép bán buôn, bán lẻ thuốc lá nhằm giảm nguồn cung thuốc lá, giảm khả năng tiếp cận và giảm nhu cầu sử dụng thuốc lá để bảo vệ sức khỏe nhân dân.

(2) Ủy ban đề nghị Chính phủ sửa khoản 9 Điều 1 dự thảo Luật theo hướng cơ sở bán buôn, bán lẻ thuốc lá có quyền từ chối bán thuốc lá nếu người mua không chứng minh được đủ tuổi mua thuốc lá. Đề nghị Chính phủ khi quy định cụ thể phương thức chứng minh tuổi người mua tại nghị định quy định chi tiết cần lưu ý nguyên tắc chỉ xử lý thông tin ở mức cần thiết cho mục đích xác minh tuổi người mua, bảo đảm phù hợp với pháp luật bảo vệ dữ liệu cá nhân.

Có ý kiến cho rằng, việc từ chối bán nếu người mua không chứng minh được mình đủ tuổi về bản chất thì không chỉ là *quyền* mà phải là *trách nhiệm* của người bán, do đó đề nghị thay từ “*quyền*” bằng từ “*trách nhiệm*”.

8. Nội dung khác

Có ý kiến cho rằng, dự thảo Luật điều chỉnh cấm các hành vi có tính chất xuyên biên giới như xuất khẩu, nhập khẩu, quá cảnh, kinh doanh tạm nhập, tái xuất, kinh doanh chuyển khẩu đối với thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng và các sản phẩm liên quan; đồng thời cấm bán thuốc lá trên nền tảng thương mại điện tử và các phương thức giao dịch điện tử khác. Do đó, để tăng tính khả thi của Luật, đề nghị Chính phủ quan tâm trong quá trình xây dựng, ban hành Nghị định quy định chi tiết và Kế hoạch triển khai Luật cần làm rõ hơn cơ chế và đầu mối hợp tác quốc tế trong một số lĩnh vực như: trao đổi cảnh báo về sản phẩm mới, phối hợp giữa hải quan và cơ quan thực thi, hợp tác kiểm soát quảng cáo, tiếp thị và bán hàng xuyên biên giới trên môi trường số.

III. MỘT SỐ NỘI DUNG ĐỀ NGHỊ ĐẠI BIỂU TẬP TRUNG THẢO LUẬN

Ủy ban đề xuất một số nội dung đề nghị các vị đại biểu Quốc hội tập trung thảo luận về dự án Luật như sau:

1. Về sự phù hợp của nội dung dự thảo Luật với chủ trương, đường lối của Đảng; tính hợp hiến, tính thống nhất với hệ thống pháp luật của dự thảo Luật; tính tương thích với điều ước quốc tế có liên quan mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên; bảo đảm yêu cầu về quốc phòng, an ninh; nguồn tài chính; nguồn nhân lực.

2. Về nội dung sửa đổi, bổ sung các khái niệm tại khoản 1 Điều 1 dự thảo Luật.

3. Về nội dung sửa đổi, bổ sung các hành vi bị nghiêm cấm tại khoản 3 Điều 1 dự thảo Luật.

4. Ghi nhãn, in cảnh báo sức khỏe trên bao bì thuốc lá (Điều 15 Luật hiện hành).

5. Về các vấn đề khác mà đại biểu Quốc hội quan tâm.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá, Ủy ban Văn hóa và Xã hội trân trọng báo cáo Quốc hội xem xét, cho ý kiến./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ủy ban Thường vụ Quốc hội;
- Chính phủ;
- Hội đồng Dân tộc, các Ủy ban của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Các Bộ: Y tế, Công Thương, Tư pháp;
- Văn phòng Chính phủ;
- Lưu: HC, VHXXH.

**TM. ỦY BAN VĂN HÓA VÀ XÃ HỘI
CHỦ NHIỆM**

Nguyễn Đắc Vinh